

საქართველოს სტანდარტი

სსკ: 03.220.20

საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების (RTS) მენეჯმენტის სისტემები —
მოთხოვნები ხელმძღვანელობით გამოყენებისთვის

საინფორმაციო მონაცემები

1 შემოტანილია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტის მიერ. განხილულია სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტის „გზები საავტომობილო და საგზაო მოძრაობის რეგულირება“ ტკ 8-ის მიერ.

2 მიღებულია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს გენერალური დირექტორის 2024 წლის 31 დეკემბრის №110 განკარგულებით სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტის „გზები საავტომობილო და საგზაო მოძრაობის რეგულირება“ ტკ 8-ის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

3 წინამდებარე სტანდარტი წარმოადგენს სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ისო) სტანდარტის ისო 39001:2012 (ENG) „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების (RTS) მენეჯმენტის სისტემები — მოთხოვნები ხელმძღვანელობით გამოყენებისთვის“, იდენტურ თარგმანს (IDT).

4 პირველად

5 რეგისტრირებულია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს საქართველოს სტანდარტების რეესტრში 2024 წლის 31 დეკემბრის №268-1.1-00515

სარჩევი

წინასიტყვაობა	V
შესავალი	VI
1 გამოყენების სფერო	1
2 ნორმატიული მითითებები	2
3 ტერმინები და განმარტებები	2
4 ორგანიზაციის კონტექსტი	13
4.1 ორგანიზაციისა და მისი კონტექსტის გაგება	13
4.2 დაინტერესებული მხარეების საჭიროებებისა და მოლოდინების გააზრება	13
4.3 RTS-ის მენეჯმენტის სისტემის მოცულობის განსაზღვრა	13
4.4 RTS-ის მენეჯმენტის სისტემა	14
5 ლიდერობა	14
5.1 ლიდერობა და ვალდებულება	14
5.2 პოლიტიკა	15
5.3 ორგანიზაციული როლები, პასუხისმგებლობები და უფლებამოსილებები	16
6 დაგეგმვა	16
6.1 ზოგადი	16
6.2 ქმედებები რისკებისა და შესაძლებლობების გადასაჭრელად	17
6.3 RTS -ის შესრულების ფაქტორები	17
6.4 RTS-ის მიზნები და მათი მიღწევის დაგეგმვა	19
7 მხარდაჭერა	21
7.1 კოორდინაცია	21
7.2 რესურსები	21
7.3 კომპეტენცია	21
7.4 გათვითცნობიერება	22
7.5 კომუნიკაცია	22
7.6 დოკუმენტირებული ინფორმაცია	23
7.6.1 ზოგადი	23
7.6.2 შექმნა და განახლება	23
7.6.3 დოკუმენტირებული ინფორმაციის კონტროლი	24
8 ოპერაცია	24
8.1 ოპერატიული დაგეგმვა და კონტროლი	24
8.2 საგანგებო მზადყოფნა და რეაგირება	25
9 შესრულების შეფასება	25
9.1 მონიტორინგი, გაზომვა, ანალიზი და შეფასება	25
9.2 საგზაო ავარიისა და სხვა საგზაო მოძრაობის ინციდენტების გამოძიება	26
9.3 შიდა აუდიტი	27

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

სსტ ისო 39001:2012/2024

9.4 მენეჯმენტის მიმოხილვა	27
10 გაუმჯობესება	29
10.1 შეუსაბამობა და მაკორექტირებელი ქმედება	29
10.2 მუდმივი გაუმჯობესება	30
დანართი A (ინფორმაციული) სახელმძღვანელო ამ საერთაშორისო სტანდარტის გამოყენების შესახებ	31
დანართი B (ინფორმაციული) საერთაშორისო სამუშაო, რომელიც ეხება საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მენეჯმენტი ჩარჩოებს	54
დანართი C (ინფორმაციული) ურთიერთკავშირი ისო 39001:2012, ისო 9001:2008 და ისო 14001:2004	64
ბიბლიოგრაფია	70

IV

წინასიტყვაობა

ისო (სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია) არის სტანდარტების ეროვნული ორგანოების (ისო წევრი ორგანოების) მსოფლიო ფედერაცია. საერთაშორისო სტანდარტების მომზადების სამუშაოები ჩვეულებრივ ხორციელდება ისო-ს ტექნიკური კომიტეტების მეშვეობით. თითოეულ წევრ ორგანოს, რომელიც დაინტერესებულია საკითხით, რომლისთვისაც შეიქმნა ტექნიკური კომიტეტი, უფლება აქვს იყოს წარმოდგენილი ამ კომიტეტში. მუშაობაში მონაწილეობას იღებენ საერთაშორისო ორგანიზაციები, სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციები, რომლებიც დაკავშირებულნი არიან ისო-სთან. ისო მჭიდროდ თანამშრომლობს საერთაშორისო ელექტროტექნიკურ კომისიასთან (იეკ) ელექტროტექნიკური სტანდარტიზაციის ყველა საკითხთან დაკავშირებით.

საერთაშორისო სტანდარტები შედგენილია ისო/იეკ-ის დირექტივებში, მე- 2 ნაწილი, მოცემული წესების შესაბამისად.

ტექნიკური კომიტეტების მთავარი ამოცანაა საერთაშორისო სტანდარტების მომზადება. ტექნიკური კომიტეტების მიერ მიღებული საერთაშორისო სტანდარტების პროექტები მიეწოდება წევრ ორგანოებს კენჭისყრისთვის. საერთაშორისო სტანდარტად გამოქვეყნება მოითხოვს წევრ ორგანოთა არანაკლებ 75 % -ის დამტკიცებას.

ყურადღება გამახვილებულია შესაძლებლობაზე, რომ ამ დოკუმენტის ზოგიერთი ელემენტი შეიძლება იყოს საპატენტო უფლებების საგანი. ისო არ იქნება პასუხისმგებელი რომელიმე ან ყველა ასეთი პატენტის უფლების იდენტიფიცირებაზე.

ისო 39001 მომზადდა საპროექტო კომიტეტის მიერ PC 241, *საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მენეჯმენტის სისტემა*.

საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მენეჯმენტის სტანდარტების კვლევის მიზნებისათვის მომხმარებლებს ურჩევნ, გააზიარონ თავიანთი შეხედულებები ISO 39001:2012-ზე და პრიორიტეტები დოკუმენტის მომავალ გამოცემაში ცვლილებებისთვის. ონლაინ-გამოკითხვაში მონაწილეობის მისაღებად დააჭირეთ ქვემოთ მოცემულ ბმულს.

<http://www.surveymonkey.com/s/39001>

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

შესავალი

საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოება (RTS-ი) გლობალური პრობლემაა. დადგენილია, რომ ყოველწლიურად მსოფლიოში 1,3 მილიონი ადამიანი იღუპება და 20-იდან 50 მილიონამდე შავდება გზებზე და ეს დონე იზრდება^[10]. სოციალურ-ეკონომიკური პირობები და ჯანმრთელობაზე მათი ზემოქმედება ასახულ პრობლემაზე არსებითია.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტი უზრუნველყოფს ინსტრუმენტს, რომელიც ეხმარება ორგანიზაციებს, შეამცირონ და საბოლოოდ აღმოიფხვრას საგზაო ავარიებთან დაკავშირებული სიკვდილისა და სერიოზული ტრავმის შემთხვევები და რისკი. ამ ფოკუსმა შეიძლება გამოიწვიოს საგზაო მოძრაობის სისტემის უფრო ეკონომიური გამოყენება.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტი განსაზღვრავს კარგი RTS მენეჯმენტის პრაქტიკის ელემენტებს, რომლებიც საშუალებას მისცემს ორგანიზაციას, მიაღწიოს სასურველ RTS შედეგებს.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტი გამოიყენება საჯარო და კერძო ორგანიზაციებისთვის, რომლებიც ურთიერთობენ საგზაო მოძრაობის სისტემასთან. ის შეიძლება გამოიყენონ შიდა და გარე მხარეებმა, მათ შორის სერტიფიცირების ორგანიზაციებმა, რათა შეაფასონ ორგანიზაციის შესაძლებლობები, დააკმაყოფილოს მოთხოვნები.

მთელი მსოფლიოს გამოცდილებამ აჩვენა, რომ სიკვდილიანობისა და სერიოზული დაზიანებების დიდი შემცირება შეიძლება მიიღწეოდეს RTS-ის უსაფრთხოების სისტემის პოლიტიკური მიდგომის გამოყენებით. ეს გულისხმობს მკაფიო და ცალსახა ფოკუსირებას RTS-ის შედეგებსა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ ქმედებებზე, რომლებიც ეყრდნობა ორგანიზაციული მენეჯმენტის შესაბამის შესაძლებლობებს [9][11][12].

ზემოაღნიშნული შემცირებების მიღწევა მთავრობას მარტო არ შეუძლია. ყველა ტიპისა და ზომის ორგანიზაციას, ისევე როგორც გზის ცალკეულ მომხმარებლებს, აქვს თავისი როლი. ამ საერთაშორისო სტანდარტის მიღებით ორგანიზაციებს უნდა შეეძლოთ მიაღწიონ:

- RTS-ის შედეგებს იმ დონეებზე, რომლებიც აღემატება კანონებისა და სტანდარტების დაცვით მიღწეულ დონეებს, საკუთარი მიზნებით მიღწეულს და ამავდროულად, ხელს უწყობს საზოგადოების მიზნების მიღწევას.

VI

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტში მითითებული მენეჯმენტის სისტემა ამხვილებს ყურადღებას ორგანიზაციის RTS მიზნებზე და ხელმძღვანელობს აქტივობების დაგეგმვას, რომლებიც ამ მიზნებს განახორციელებენ RTS-ისადმი უსაფრთხო სისტემის მიდგომის გამოყენებით. დანართი B აღწერს RTS-ის შედეგების კატეგორიებს, უსაფრთხო სისტემის მიდგომას და RTS-ის მენეჯმენტის კარგი პრაქტიკის ჩარჩოს და აჩვენებს, თუ როგორ შეიძლება მათი შესაბამისობა ამ საერთაშორისო სტანდარტთან.

დანართი A შეიცავს გარკვეულ მითითებებს ამ საერთაშორისო სტანდარტის განხორციელების შესახებ.

RTS -ის მენეჯმენტის სისტემა შეიძლება იყოს ინტეგრირებული ან თავსებადი სხვა მენეჯმენტის სისტემებთან (იხილეთ აგრეთვე დანართი C) და ორგანიზაციის შიგნით არსებულ პროცესებთან.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტი ხელს უწყობს პროცესის განმეორებითი (დაგეგმე, შეასრულე, შეამოწმე, იმოქმედე) მიდგომის გამოყენებას, რომელიც ხელმძღვანელობს ორგანიზაციას RTS-ის შედეგების მიწოდებისას.